

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Julkilausuma - Nuorten kiusaamisen ehkäisemiseen liittyen

18.4.2024

Sisällysluettelo

1	Tiivistelmä hankkeesta ja sen toiminnasta.....	2
2	Johdanto	3
3	Osallisuus, avoimuus sekä yhteistyö osana kiusaamisen ehkäisyä	4

Tekijät

Kiusaamisen ehkäisemien Ilmiötyöpajan osallistajat 22.3.2024

Kohti vaikuttavaa asukasosallisuutta -hanke

Minna Patama

Sirpa Turunen

Muu toimijaryhmä

1 Tiivistelmä hankkeesta ja sen toiminnasta

- Tahtona on saada asukkaat mukaan päätöksentekoon.
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue osallistuu Sitran rahoittamaan Kohti vaikuttavaa asukasosallisuutta hankkeeseen vuonna 2023–2024.
- Käytämme Polis-alustaa kerätäksemme pohjoiskarjalaisten mielipiteitä. Polis on avoimeen lähdekoodiin perustuva uudenlainen digitaalinen alusta. Alusta mahdollistaa mielipiteiden vaihdon valitun aiheen ympärillä.
- Hyödynnämme ja kehitämme hankkeessa erilaisia toimintamalleja, kuten Ilmiötyöpaja ja Pyöreän pöydän -toimintamallia. Toimintamallit mahdollistavat moniäänisen keskustelun järjestämisen.
- Hankkeen yhtenä tuloksena syntyi tämä julkilausuma, joka on koottu Polis-alustan tuloksien (378 osallistujaa ja yli 20 000 annettua ääntä) sekä Ilmiötyöpajassa pidetyn Pyöreän pöydän -mallin mukaan pidettyjen keskustelujen pohjalta.
- Julkilausuma julkaistaan Siun soten verkkosivuilla sekä jaetaan esimerkiksi Osallisuusvaliokunnalle, Maakunnalliselle nuorisvaltuustolle, Aluevaltuustolle sekä Sivistosjohtajille.
- Julkilausuman tavoitteena on asukasosallisuuden edistäminen. Julkilausuma tuo asukkaiden äänen kuuluviin siten, että heidän kokemuksensa huomioidaan päätöksenteon yhteydessä.

”Miten kiusatun usko ja luottamus aikuisiin säilyy tulevaisuudessa?”

2 Johdanto

- Miten kehitämme yhteisen lähestymistavan kiusaamisen ennaltaehkäisyyn?
- Kuinka saamme edistettyä avoimempaa vuorovaikutusta ja tunnistamme paremmin nuorten keskuudessa esiintyvän kiusaamisen?
- Miten varmistamme riittävät palvelut, resurssit sekä yhteisen tahtotilan kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen?

Kysymysten ratkaisemiseksi tarvitsemme laajaa yhteistyötä sekä moninäkökulmaisia lähestymistapoja eri toimijoiden välillä. Jokaisen päätöksentekijän on otettava huomioon nämä kysymykset päättäessään asioista, joilla voidaan kehittää kiusaamisen vastaisia strategioita sekä toimenpiteitä.

”Nuoret mukaan osallisuuteen.”

3 Osallisuus, avoimuus sekä yhteistyö osana kiusaamisen ehkäisyä

Kehittämällä kiusaamisen vastaisia strategioita sekä toimenpiteitä on hyvä ymmärtää seuraavien suositusten tarpeellisuus kiusaamisen ennaltaehkäisyssä ja siihen puuttumisessa. Suositukset perusteluineen voivat tukea aikaisemmin esitettyjen vaikeiden kysymysten ratkaisemisessa.

1. Koulutetaan kaikki nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset ohjaamaan nuoria aktiiviseen osallistumiseen ja vuorovaikutukseen.
 - Ohjaaminen aktiivisuuteen ja osallisuuteen luo vahvan perustan yhteisöllisyydelle ja vastuunotolle hyvinvoinnista vahvistaen nuorten sosiaalisia taitoja.
2. Luodaan rakenteet ja resurssit tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamiseen.
 - Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen on keskeinen osa kiusaamisen ennaltaehkäisyä, sillä taidot auttavat nuoria ilmaisemaan itseään ja tunnistamaan kiusaamista yhteisössä.
3. Koulutetaan kaikki nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset tunnistamaan ja puuttumaan kiusaamiseen.
 - Välitön puuttumien kiusaamisen luo turvallisen ympäristön estämällä kiusaamisen leviämisen ja osoittaa, ettei kiusaamista sallita yhteisössä.
4. Luodaan selkeät ja helposti saavutettavat palvelut sekä turvataan riittävät resurssit, jotka tarjoavat apua sekä tukea kiusatuille ja kiusaajille.
 - Helposti saatavilla olevat palvelut kannustavat avun hakemiseen ja edistävät osaltaan kiusaamistilanteiden varhaista tunnistamista sekä niihin puuttumista.
 - Edistetään yhteistyötä eri toimijoiden välillä, kuten päättäjät, hallinto, koulut, hyvinvointialue, kokemusasiantuntijat, järjestöt ja seurakunnat sekä yritykset.
 - Yhteinen sitoutuminen ja laaja yhteistyö eri toimijoiden välillä luo vahvan tukiverkoston ja tehostaa osaltaan kiusaamisen ehkäisyä sekä siihen puuttumista. Laaja yhteistyö tukee kokonaisvaltaisen toimintamallin kehittämistä kiusaamisen torjuntaan.
5. Tuetaan nuorten keskinäisen vertaistuen vahvistamista kiusaamisen ehkäisemiseksi.
 - Nuorten keskinäinen tuki voi olla tehokas tapa ehkäistä kiusaamista, koska nuoret ovat toisilleen tärkeimpiä esimerkkejä. Nuorten osallistuminen kiusaamiseen ennaltaehkäisyyn luo vastuunottoa omasta ja toisten hyvinvoinnista yhteisössä.